Cuntas Leithreasa 2012

Vóta 30

Talmhaíocht, Bia agus Mara

Réamhrá

Tá dualgas orm i mo cháil mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 30 Cuntas Leithghabhála an Vóta a ullmhú gach bliain agus an Cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste i gcomhair iniúchta.

De réir an dualgais sin, tá an cuntas iniata ullmhaithe agam i leith an méid a caitheadh ar thuarastail agus ar chostais in Oifig an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara, lena n-áirítear seirbhísí áirithe arna riaradh ag an Oifig sin, agus i leith Choimisiún Talún na hÉireann agus i leith deontais áirithe, fóirdheontais agus deontais-i-gcabhair éagsúla a íoc, agus maidir le deontas áirithe faoi scéimeanna teoranta ó thaobh airgead tirim a íoc, sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2012.

Tá comparáid déanta idir toradh an chaiteachais agus na suimeanna a dheonaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2012, lena n-áirítear an tsuim den chaiteachas don bhliain a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaithe-i-gcabhair.

Is cuid den Chuntas é an Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 7.

Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na beartais agus prionsabail chuntasaíochta caighdeánacha maidir le Cuntais Leithghabhála a réiteach i bhfeidhm agus an Cuntas a ullmhú, ach amháin maidir leis na nithe seo a leanas:

Sócmhainní Caipitiúla

Tá sceideal faoin talamh agus faoi na foirgnimh ar fad a riartar ag an Roinn iarcheangailte leis an gcuntas. De bharr nach bhfuil luachálacha don mhaoin sin go léir ar fáil, áfach, níl siad san áireamh sa ráiteas ar shócmhainní caipitiúla .

Dímheas

Tá dímheas 10% tagtha ar bhogearraí an Chórais Aitheantais agus Gluaiseachtaí Ainmhithe (AIM). Dímheastar na sócmhainní caipitiúla go léir ar bhonn na líne dírí thar a saol úsáideach measta ag tosú an mhí a gcuirtear i seirbhís iad.

Ráiteas faoin Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don Chóras Rialaithe Airgeadais Inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú ag an Roinn.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgas féin mar Ard-Rúnaí. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile cé acu a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú a leanann ar aghaidh.

Timpeallacht Rialaithe Airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas:

- sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais
- bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuairisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí
- is ann do Choiste Iniúchta le comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí don chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Rialuithe Riaracháin agus Tuairisciú Bainistithe

Deimhním go bhfuil creatlach gnáthamh riaracháin agus tuairisciú rialta bainistithe i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt na ndualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- córas buiséadaithe cuí le buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag lucht bainistithe sinsearach
- athbhreithnithe rialta ag lucht bainistithe sinsearach a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le tuartha
- córas bainistithe riosca ag feidhmiú laistigh den Roinn
- córais atá dírithe ar chinntiú shlándáil na gcóras TEC
- treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní bainistithe tionscadail fhoirmeálta
- comhlíonann an Roinn gach treoirlíne ábhartha a bhaineann le soláthar agus í ag cloí le gach ciorclán a bhaineann le húsáid éigeantach na gcreatchomhaontuithe agus na gcreatchonarthaí.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an Roinn le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís de na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na Roinne i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déantar an fheidhm inmheánach iniúchta a athbhreithniú ó am go chéile agam féin agus ag an gCoiste Iniúchta. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam le cinntiú go ndéantar tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh a athleanúint.

Athbhreithniú ar Bhainistiú agus ar Rialú Airgeadais

Tá roinnt bealaí ag an Roinn le hathbhreithniú agus meastóireacht a dhéanamh ar a córas rialaithe agus bainistíochta airgeadais ar bhonn leanúnach. Áirítear orthu sin a Grúpa Athbhreithnithe Creidiúnaithe, a Coiste Iniúchta agus a Coiste Bainistíochta Riosca.

Déanann an Grúpa Athbhreithnithe Creidiúnaithe, faoi chathaoirleacht dom, athbhreithniú ar thorthaí iniúchta AE agus déanann monatóireacht ar an dul chun cinn maidir le haghaidh a thabhairt ar cheisteanna rialaithe agus ar na ceanglais creidiúnaithe atá leagtha síos le rialálachán do ghníomhaireachtaí íocaíochta an AE. Déanann Coiste Iniúchta na Roinne, a bhfuil cúigear comhaltaí seachtracha mar chuid de, athbhreithniú agus monatóireacht ar phlean oibre an Aonaid Iniúchta Inmheánaigh agus tugann tuairisc bhliantúil don Aire agus don Ard-Rúnaí maidir lena chur i bhfeidhm. Bíonn an Roinn faoi réir ag raon iniúchtaí ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, ag an Aonad Iniúchta Inmheánaigh, ag Cúirt Iniúchóirí an AE, ag Coimisiún an AE agus ag comhlacht deimhniúcháin neamhspleách - cuideachta cuntasaíochta ghairmiúil - a dheimhníonn na cuntais bliantúla EAGF and EAFRD. Chuir mé Ráiteas Urrúis ar fáil don chomhlachas deimhníochta do chuntais bhliantúla an AE faoi mar a éilítear ag Rialachán ón gComhairle 1290/2005. Rinne na comhlachtaí sin thart ar 2,600 lá iniúchta ar an Roinn in 2012.

Déanann An Coiste Bainistíochta Riosca, a bhfuil mise mar chathaoirleach air freisin, monatóireacht ar fheidhmiú chlár Bainistíochta Riosca na Roinne. Is é cuspóir foriomlán an chláir na príomhrioscaí atá os comhair na Roinne maidir lena cuspóirí a bhaint amach a aithint agus a mheas (rioscaí maidir le straitéis, feidhmiú, airgeadas agus clú) agus bearta le haghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin a leagan amach. Déantar é a athbhreithniú ar bhonn leanúnach. Lean an clár ar aghaidh ag feidhmiú go sásúil in 2012 agus tionóladh cruinnithe den Choiste Bainistíochta Riosca i Feabhra, Aibreán, Iúil agus Deireadh Fómhair.

Lean an Roinn i mbun oibre ar chreat tomhais feidhmíochta a fhorbairt. Chomh maith leis sin, tá an Roinn rannpháirteach i dtionscadal píolótach na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe dar teideal “Ireland Stat”. Thosaigh an Roinn ag obair ar chreat tomhais feidhmíochta níos fearr agus ar mhodheolaíocht costála a fhorbairt.

Slándáil TEC

Tá an Roinn tiomanta go láidir do shlándáil a córais teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide, agus déantar athbhreithniú neamhspleácha orthu sin freisin. Tá nósanna imeachta aisghabhála/cúltaca doiciméadaithe i bhfeidhm do na sonraí ríthábhachta go léir, lena n-áirítear seirbhísí stórála as an láthair agus saoráidí aisghabhála i gcás tubaiste. Tá Aonad Slándála IT tiomanta ag an Roinn agus tá sí forghníomhach i bhforbairt agus cur chun cinn polasaithe slándála IT. Bíonn socruithe slándála ICT faoi réir ag athbhreithniú ó rannóg iniúchta IT an Aonaid Iniúchta Inmheánaigh. Chomh maith leis sin bíonn an Roinn faoi réir ag iniúchadh creidiúnaithe bliantúil, lena n-áirítear athbhreithniú ar bhainistíocht riosca ríomhaireachta, ina cáil mar ghníomhaire íocaíochta thar ceann an Aontais Eorpaigh. Mar chuid den phróiseas creidiúnaithe, roghnaigh an Roinn an caighdeán idirnáisiúnta ISO 27001: Cód Cleachtais um Bainistiú Slándála Faisnéise a ghlacadh mar bhunús dá slándáil IT.

Tom Moran
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

27 Márta 2013

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste
Tuairisc le cur faoi bhráid Tithe an Oireachtais

Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithghabhála do Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2012 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a forordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasaíochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithghabhála gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithghabhála, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Cuimsíonn iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus rialtacht na n-idirbheart airgeadais sin atá san áireamh sa chuntas agus measúnú maidir le ar comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na nGnáthamh Airgeadais Phoiblí.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithghabhála.

Tuairim faoin gcuntas leithghabhála

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithghabhála go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2012.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh leabhair chuí chuntais ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara. Réitíonn an cuntas leithghabhála leis na leabhair chuntais.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

30 Lúnasa 2013

Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara

Cuntas Leithreasa 2012

			2012		2011
		Suim soláthraithe sa mheastachán		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
Caiteachas cláir					
A	Trádáil, forbairt agus polasaí agraibhia		350,892	346,145	344,085
B	Sábháilteacht bia, sláinte agus leas ainmhithe agus sláinte plandaí		253,059	238,424	256,627
C	Geilleagar agus timpeallacht tuaithe				
	Soláthar don Bhliain Reatha	457,764			
	Géilleadh Iarchurtha	26,900	484,664	476,157	535,504
D	Caiteachas díreach		250,219	257,287	285,064
Ollchaiteachas					
	Soláthar don Bhliain Reatha	1,311,934			
	Géilleadh Iarchurtha	26,900	**1,338,834**	**1,318,013**	**1,421,280**
Bain de					
E	**Leithreasaí-i-gcabhair**		**369,632**	**378,256**	**429,883**
Glanchaiteachas					
	Soláthar don Bhliain Reatha	942,302			
	Géilleadh Iarchurtha	26,900			
			969,202	**939,757**	**991,397**

Farasbarr don ghéilliúint

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime faoi dhliteanas don ghéilliúint don Státchiste. Faoi Alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir iomlán nó cuid d'aon leithghabháil neamhchaite do sheirbhísí soláthair chaipitil a thabhairt anonn lena chaitheamh sa bhliain ina dhiaidh sin.

	2012	2011
	€	€
Farasbarr don bhliain	29,445,201	282,218,098
Suim iarchurtha ón bhfarasbarr atá le tabhairt suas	6,000,000	26,900,000
Farasbarr le Géilleadh	23,445,201	255,318,098

Anailís an chaiteachais riaracháin

		2012		2011
		Suim soláthraithe sa mheastachán	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
i	Tuarastail, pá agus liúntais	184,552	177,550	189,817
ii	Taisteal agus cothú	7,501	7,286	7,885
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	5,601	4,062	4,723
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	5,154	4,340	4,653
v	Trealamh oifige agus seirbhísí IT seachtracha	20,234	17,404	17,778
vi	Costais áitreabh oifige	6,000	6,052	6,166
vii	Seirbhísí comhairleachta agus athbhreithniú luach airgid agus beartais	100	77	14
viii	Bearta forlíontacha chun leasa airgeadais an AE a chosaint	629	634	588
ix	Trealamh saotharlainne	5,600	5,511	5,738
x	Uachtaránacht an AE	—	—	—
		235,371	222,916	237,362

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2012

		2012	2011
	€000	€000	€000
Caiteachas cláir		1,095,097	1,183,918
Pá		177,550	189,817
Caiteachas eile		45,366	47,545
Ollchaiteachas		**1,318,013**	**1,421,280**
Bain de			
Leithreasaí-i-gcabhair		378,256	429,883
Glanchaiteachas		**939,757**	**991,397**
Athruithe maidir le sócmhainní caipitil			
Ceannacháin	(3,160)		
Dímheas	6,880		
Caillteanas ar dhiúscairtí	1		
		3,721	4,317
Athruithe maidir le glansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhraithe deiridh	(7,862)		
Méadú ar stoc	225		
		(7,637)	(19,169)
Caiteachas díreach		**935,841**	**976,545**
Caiteachas tabhaíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (Nóta 1.1)		65,179	64,424
Measchíosanna		7,552	7,215
Costas glan clár		**1,008,572**	**1,048,184**

1.1 Caiteachas ar Sheirbhísí Gaolmhara

Tá méid an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na méideanna measta seo a leanas i ndáil le Vóta 30 a tabhaíodh in áit eile.

	2012	2011
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	2,452	2,514
Vóta 12 Aoisliúntais agus Liúntais Scoir	58,487	56,340
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	3,804	5,174
Vóta 20 An Garda Síochána	—	69
An Príomh-Chiste – Pinsin na nAirí srl	436	327
	65,179	**64,424**

2 Clár Comhardaithe amhail an 31 Nollaig 2012

	Nóta	2012 €000	2011 €000
Sócmhainní caipitil	2.3	14,003	17,724
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.4	50,215	118,044
Stoic	2.5	4,083	4,309
Réamhíocaíochtaí		2,065	1,518
Ioncam fabhraithe:			
Maoiniú EAFRD dlite ón AE		122,784	115,239
Méideanna eile dlite ón AE		2,890	3,890
Ró-íocaíochtaí scéime		3,307	4,573
Dlite ó sheirbhísí		6,124	5,637
Iarmhéideanna eile dochair	2.6	1,349	2,111
Iomlán na sócmhainní reatha		**192,817**	**255,321**
Lúide dliteanais reatha			
Costais fhabhraithe		6,031	7,578
Ioncam iarchurtha		1	4
Iarmhéideanna eile creidmheasa	2.7	35,492	44,042
Glandliteanas ón Státchiste	2.8	16,072	76,113
Iomlán na ndliteanas reatha		**57,596**	**127,737**
Glandliteanais reatha		**135,221**	**127,584**
Glandliteanais		**149,224**	**145,308**
Léirithe ag:			
Cuntas maoiniú Stáit	2.1	**149,224**	**145,308**

2.1 Cuntas Maoiniú Stáit

	Nóta	2012 €000	2011 €000
Iarmhéid ag 1 Eanáir		145,308	130,456
Maoiniú tarraingthe síos	2.2	1,004,936	1,055,821
Caiteachas neamh-airgid - measchíosanna	1	7,552	7,215
Costas glan clár	1	(1,008,572)	(1,048,184)
Iarmhéid ag 31 Nollaig		**149,224**	**145,308**

2.2 Maoiniú tarraingthe síos

	Nóta	2012 €000	2011 €000
Eisíocaíochtaí as an vóta			
Suim soláthraithe sa mheastachán	Cuntas	969,202	1,273,615
Farasbarr le tabhairt suas	Cuntas	(6,000)	(26,900)
Farasbarr le tabhairt suas	Cuntas	(23,445)	(255,318)
		939,757	991,397
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile	1	65,179	64,424
Maoiniú iomlán tarraingthe anuas		**1,004,936**	**1,055,821**

2.3 Sócmhainní Caipitil

	Trealamh oifige/ fearais eile	Troscán agus feistin	Iomlán
	€000	**€000**	**€000**
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil amhail an 1 Eanáir 2012	217,720	13,997	231,717
Breiseanna	3,122	38	3,160
Diúscairtí	(190)	—	(190)
Costas nó luacháil amhail an 31 Nollaig 2012	220,652	14,035	234,687
Dímheas Carntha			
Iarmhéid tosaigh amhail an 1 Eanáir 2012	201,903	12,090	213,993
Dímheas don bhliain	6,482	398	6,880
Dímheas ar dhiúscairtí	(189)	—	(189)
Dímheas carnach amhail an 31 Nollaig 2012	208,196	12,488	220,684
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2012	**12,456**	**1,547**	**14,003**
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2011	**15,817**	**1,907**	**17,724**

Ní áirítear talamh agus foirgnimh sa ráiteas thuas. Tá liosta talún agus foirgneamh atá á riar ag an Roinn iarcheangailte leis an gcuntas.

2.4 Banc agus Airgead Tirim

amhail an 31 Nollaig	2012	2011
	€000	**€000**
Iarmhéid ag an bPámháistir Ginearálta agus airgead tirim	53,334	123,983
Orduithe íocaíochta gan íoc	(3,119)	(5,939)
	50,215	118,044

2.5 Stoic

amhail an 31 Nollaig	2012	2011
	€000	**€000**
Soláthairtí saotharlainne agus ceimiceáin	289	287
Soláthairtí stáiseanóireachta	124	103
Soláthairtí ríomhaireachta	143	180
Soláthairtí tréidliachta	3,171	3,254
Beostoc	223	302
Stoc talmhaíochta	68	104
Míreanna sábháilteachta agus soláthairtí gharchabhracha	24	36
Soláthairtí glantacháin	7	7
Stoic ola	34	36
	4,083	4,309

2.6 Iarmhéideanna Eile Dochair

amhail an 31 Nollaig	2012	2011
	€000	€000
Óinchistí agus costais taistil in-aisíoctha	209	232
Aiscí agus cnapshuimeanna pinsin in-aisíoctha de chuid na Roinne	—	594
Airleacain chuig OOP	1,075	1,109
Dlite ó údaráis áitiúla maidir le forbairt chuain	65	131
Eile	—	45
	1,349	2,111

2.7 Iarmhéideanna Eile Creidmheasa

amhail an 31 Nollaig	2012	2011
	€000	€000
Suimeanna dlite don Stát		
Cáin Shiarchoinneálach	533	598
Cáin Bhreisluacha	517	761
Cáin Chonarthaí Iomchuí	3	168
Aoisliúntas	—	473
CBL idirghabhála	65	(29)
Cáin Ioncaim	—	3,365
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasta	—	1,189
	1,118	6,525
Urrúis	291	343
Díolacháin/ tobhaigh chuóta bainne	565	422
Cistí bord bainne cheantar Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí	—	642
Táillí ceadúnaithe lotnaidicídí	2,124	2,205
Airleacain AE (nóta 6.5)	24,631	32,176
Ilghnéitheach	6,763	1,729
	35,492	44,042

2.8 Glandliteanas ón Státchiste

amhail an 31 Nollaig	2012	2011
	€000	€000
Farasbarr le tabhairt suas	23,445	255,317
Géilleadh iarchurta	6,000	26,900
Deontas ón státchiste nár tarraingíodh	(13,373)	(206,104)
Glandliteanas ón Státchiste	16,072	76,113
Arna léiriú le:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	50,215	118,044
Iarmhéideanna dochair: ar fionraí	1,349	2,111
	51,564	120,155
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(1,118)	(6,525)
Iarmhéideanna creidmheasa: ar fionraí	(34,374)	(37,517)
	(35,492)	(44,042)
	16,072	76,113

2.9 Ceangaltais

at 31 December			2012	2011
	Dlite go 2013	Blianta dar gcionn	Iomlán	Iomlán
	€000	€000	€000	€000
(a) Soláthar	7,925	6,281	14,206	9,452
(b) Deontais				
Deontais infheistíochta caipitil	19,100	41,500	60,600	103,000
Forbairt chuain iascaireachta agus infrastructúir chóstaigh	—	—	—	152
Taighde bia	13,552	32,459	46,011	33,058
Foraoiseacht	102,690	646,616	749,306	784,461
Bithfhuinneamh	667	—	667	293
Deontais chuig an earnáil orgánach	6,374	22,000	28,374	54,849
Scéim fheabhsaithe fheirmeacha	26,307	38,324	64,631	79,688
Scéim luathscoir	13,998	32,000	45,998	93,840
An scéim um chosaint na timpeallachta tuaithe	141,995	168,560	310,555	496,491
An scéim um chaomhnú an chomhshaoil faoin tuath	51,800	138,392	190,192	282,100
Scéim ghairneoireachta	200	—	200	225
Póiriú eachaí	—	—	—	1,676
An tÚdarás um Thógáil Eallaigh	—	—	—	884
Sláinte Ainmhithe Éireann	500	—	500	1,000
Luacháil Mhargaidh Ar Fheirm	133	—	133	—
Iomlán na ngealltanas infhorfheidhmithe le dlí	385,241	1,126,132	1,511,373	1,941,169

3 Caiteachas Cláir réir fo-mhírcheann

		2012		2011
		Suim soláthraithe sa mheastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A	**Trádáil, Forbairt agus Polasaí Agraibhia**			
A.1	Riarachán - pá	17,638	17,056	15,176
A.2	Riarachán - caiteachas eile	4,118	3,519	3,417
A.3	Taighde agus oiliúint	31,910	32,407	35,190
A.4	Forbairt talmhaíochta agus bia	25,250	25,936	20,361
A.5	Teagasc - deontas-i-gcabhair do speanais ghinearálta	117,060	117,060	120,156
A.6	An Bord Bia - deontas-i-gcabhair do speanais ghinearálta	27,120	27,120	27,637
A.7	Foras na Mara (deontas-i-gcabhair)	22,450	22,449	24,123
A.8	Bord Iascaigh Mhara (deontas-i-gcabhair)	17,000	16,250	16,738
A.9	Deonacháin chabhair bia -An Clár Domhanda Bia	9,960	9,960	9,960
A.10	Seirbhísí eile	22,096	18,098	14,037
A.11	An Ciste Rásaíochta Capall agus Cúnna	56,290	56,290	57,290
		350,892	**346,145**	**344,085**

Athruithe suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gClár €4,747,000 níos ísle ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Seirbhísí eile	3,998	Rinneadh coigilteas ar chostais dlí mar gur réitíodh níos lú cásanna dlí le linn na bliana ná mar a bhíothas ag súil leis. Rinneadh coigilteas faoi na Scéimeanna Dearbhaithe Cáilíochta Mairteola agus Uaineola freisin de bharr laghdú ar an líon rannpháirtithe agus ardú ar an éifeachtúlacht oibríochta. Rinneadh coigilteas freisin de bharr Chlár Glactha na Teicneolaíochta Mairteola mar nár seoladh é go dtí Feabhra 2012.

		2012		2011
		Suim soláthraithe sa mheastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B	**Sábháilteacht Bia, Sláinte agus Leas Ainmhithe agus Sláinte Plandaí**			
B.1	Riarachán - pá	104,067	100,362	105,868
B.2	Riarachán - caiteachas eile	30,020	26,746	29,455
B.3	Sábháillteacht bia (agus sláionte poiblí), sláinte agsu leas ainmhithe agus sláinte plandaí	118,972	111,316	121,212
B.4	Seirbhísí eile	—	—	92
		253,059	**238,424**	**256,627**

Athruithe suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gClár €14,635,000 níos ísle ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Sábháillteacht bia (agus sláionte poiblí), sláinte agsu leas ainmhithe agus sláinte plandaí	7,656	Rinneadh coigilteas ar dhíothú eitinne, ESB, na scráibí, agus cláir ghalair ainmhithe eile mar gheall ar an laghdú leanúnach ó thaobh teagmhais ghalair de agus níos lú cásanna de ráigeanna galair Aicme A le linn na bliana. Rinneadh níos lú caiteachais freisin ar dhualgais iniúchta feola ag monarchana feola mar gheall ar thabhairt isteach uainchláraithe níos éifeachtaí agus táillí laghdaithe in aghaidh na huaire. Rinneadh cuid den choigilteas faoin gceannteideal seo a fhritháireamh ag próiseáil líon níos airde éileamh d'íocaíochtaí faoin scéim leasa bó diúil ná mar a measadh an chéad lá riamh.

				2012	2011
		Suim soláthraithe sa mheastachán		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
C	**Eacnamaíocht agus Timpeallacht na Tuaithe**				
C.1	Riarachán - pá		39,047	36,885	41,103
C.2	Riarachán - caiteachas eile		9,526	8,694	8,781
C.3	Timpeallacht tuaithe		243,000	253,213	277,022
C.4	Soghluaiseacht talún (scéimeanna luathscoir/cabhair suiteála)		24,150	20,471	27,702
C.5	Forbairt talmhaíochta agus bia		26,261	23,475	40,882
C.6	Foraoiseacht agus bithfhuinneamh				
	Soláthar don Bhliain Reatha	89,460			
	Géilleadh Iarchurtha	26,900	116,360	112,817	116,459
C.7	Iascaigh		13,060	9,862	12,648
C.8	An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara		10,690	9,341	10,199
C.9	Seirbhísí eile		2,570	1,399	708
			484,664	**476,157**	**535,504**

Athruithe suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gClár €8,507,000 níos ísle ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Soghluaiseacht talún (scéimeanna luathscoir/cabhair suiteála)	3,679	Rinneadh na coigiltis mar gur cháiligh níos mó rannpháirtithe don phinsin náisiúnta seanaoise in aois a 65 nó 66 bliain faoi na Scéimeanna Luathscoir ná mar a bhíothas ag súil leis agus laghdaíodh pinsean na scéime luathscoir ag an bpointe sin faoin méid pinsin náisiúnta seanaoise a íocadh.
Forbairt talmhaíochta agus bia	2,786	Caitheadh níos lú ná mar a bhíothas ag súil leis faoi na Scéimeanna Spriocdhírithe Nuachóirithe Talmhaíochta, gan an Scéim Leasa Éanlaith Chlóis san áireamh, de bharr nár críochnaíodh roinnt tionscadal a ceadaíodh le haghaidh cúnamh deontais agus nár tarraingíodh anuas an maoiniú ó tá dhá bhliain ag na hiarratasóirí oibreacha ceadaithe a thabhairt chun críche.
Iascaigh	3,198	Rinneadh na coigiltis faoi fhorbairt caipitil dobharshaothraithe de bharr srianta leanúnacha ar thionscadail infheistíochta incháilithe a d'eascair as uiscí intíre a ainmniú mar Limistéir Chaomhantais Speisialta agus mar Limistéir Chosanta Speisialta agus de bharr dobharshaothrú bradáin a chur as an áireamh.
An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara	1,349	Cuireadh moill ar chonarthaí caipitil na Gníomhaireachta um Chosaint Iascaigh Mhara a bhronnadh, agus rinneadh coigilteas dá bharr sin.
Seirbhísí eile	1,171	Áirítear faoin gceannteideal seo Tionscadal Feabhsúcháin Inis Sionnach, nach raibh gach costas ionchais ina leith dlite roimh dheireadh na bliana. Chomh maith leis sin, níor theastaigh an maoiniú go léir a leithdháileadh le haghaidh Cúnaimh Teicniúil.

		Suim soláthraithe sa mheastachán	2012 Toradh	2011 Toradh
		€000	€000	€000
D	**Íocaíochtaí Díreacha**			
D.1	Riarachán - pá	23,800	23,247	27,670
D.2	Riarachán - Caiteachas eile	7,155	6,407	5,892
D.3	Tacaíochtaí ioncaim agus margaidh	29,161	21,181	17,609
D.4	Tacaíochtaí ioncaim i gceantair faoi mhíbhuntáiste	190,000	206,303	233,757
D.5	Seirbhísí eile	103	149	136
		250,219	**257,287**	**285,064**

Athruithe suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gClár €7,068,000 níos airde ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Tacaíochtaí ioncaim agus margaidh	7,980	Bhí trí phríomhrannpháirtí i gceist leis an gcoigilteas €7.98m faoin gceannteideal seo. Bhí an príomhchoigilteas mar gheall ar chaiteachas níos lú ná mar a bhíothas ag súil leis ar dhícheaduithe, AE, costais idirghabhála agus costais úis níos ísle ar iasachtaí gearrthéarmacha a bhaineann le CETRT.
Tacaíochtaí ioncaim i gceantair faoi mhíbhuntáiste	(16,303)	Tá an caiteachas breise mar gheall ar gur imréitíodh leibhéal níos airde iarratas faoi scéim 2012 le haghaidh íocaíochta faoi dheireadh na bliana ná mar a measadh an chéad lá riamh.

4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

			2012		2011
		Fo-cheannteideal	**Measta**	**Réadaithe**	**Réadaithe**
			€000	**€000**	**€000**
1.	Aisghabháil ar thuarastal, srl. ar oifigigh ar iasacht chuig comhlachtaí lasmuigh		850	995	761
2.	Éarlais agus urrúis forghéillte faoi idirghabháil AE, aisíocaíocht onnmhairithe, srl. socruithe		1	636	736
3.	Aisíocaíochtaí ó tháillí tréidliachta d'iniúchadh ag monarchana éanlaithe agus monarchana feola eile		14,732	15,232	15,247
4.	Fáltais ó tháillí cigearachta tréidliachta d'onnmhairthe beo		1,091	1,215	1,646
5.	Fáltais ó tháillí do sheirbhísí cigireachta ar áitribh déiríochta		5,000	5,096	5,685
6.	Fáltais ó dhíol vaicsíní, beostoc, táirgí feirmeoireacha, etc. ag Saotharlann Taighde Tréidliachta agus feirm i mBaile an Aba; aisghabháil ar chostais choraintín in Inis Píc	B.3	805	989	1,277
7.	Fáltais ó tháillí tástála síolta, táillí deimhnithe, táillí ceadúnais, lotnaicídí, táillí clárúcháin etc, agus táillí ó Fheirm Bhacastúin	A.3	1,597	2,235	1,698
8.	Fáltais ó ranníocaíochtaí feirmeora i dtreo an chostais a bhaineann leis an nGalar buaibheach a dhíothú	B.3	5,000	5,194	5,780
9.	Fáltais ó Choimisiún na talún		5	1,005	410
10.	Fáltais eile		202	1,585	2,652
11.	Costais idirghábhála mhargaidh agus costais airgeadais do bhearta rannóige (Ráthaíocht) FEOGA eile	D.3	282	1,275	1,056
12.	Caillteanas Stoic Idirghabhála, etc.	D.3,D.5	1	—	1,086
13.	EAFRD (An Ciste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe)	C.3,C.5,D.4	300,000	294,428	346,368
14.	Ciste Tréidliacha	B.3	13,960	18,898	19,566
15.	Fáltais ráthaíochta eile ón AE (Talmhaíocht)	D.3, D.5	1,358	1,012	1,044
16.	Fáltais ráthaíochta eile ón AE (Iascaigh EAGGF)	D.3	600	9	919
17.	Plean Forbartha Náisiúnta - Fáltais struchtúrtha (2000-2006)		—	—	3,316
18.	Fáltais ó fhíneálacha agus fhorghéillte i leith iascaigh farraige		100	197	249
19.	Fáltais faoin Acht Imeall Trá 1933 agus an tAcht Maoine Stáit 1954		100	111	120
20.	Aisghabhail AE i ndáil le caiteachas ar iascaigh a chaomhnú agus a bhainistiú		1	1,167	379
21.	Táillí ceadúnais dobharshaothraithe	C.7	412	972	689
22.	Fáltais FIFG AE (dobharshaothrú agus forbairt)	C.7	3,390	1,399	—
23.	EFF (Iascaigh) 2007-2013		4,076	6,960	—
24.	Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsin ar luach saothair na seirbhíse poiblí		16,069	17,646	19,199
	Iomlán		**369,632**	**378,256**	**429,883**

Míniú ar athruithe suntasacha

Tugtar míniú thíos i gcás gach teideal ina raibh an toradh éagsúil ón tsuim mheasta tar éis aon choigeartú meastacháin fhorlíontaigh de níos mó ná €100,000 agus níos mó ná 5%.

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh** **€000**	**Míniú**
Aisghabháil ar thuarastal, srl. ar oifigigh ar iasacht chuig comhlachtaí lasmuigh	(145)	Níor aisghabháladh roinnt de na tuarastail a bhí dlite i ndáil le 2011 go dtí 2012.
Éarlais agus urrúis forghéillte faoi idirghabháil AE, aisíocaíocht onnmhairithe, srl. socruithe	(635)	Ní dhéantar ach soláthar comharthach d'ioncam faoin gcatagóir seo de bharr nádúr neamhintuartha forghéilltí ar urrúis ceadúnais.
Fáltais ó tháillí cigearachta tréidliachta d'onnmhairthe beo	(124)	Bhí an t-ioncam ó thaillí i ndáil le honnmhairithe muc agus caorach níos airde ná mar a soláthraíodh sa chéad mheastachán.
Fáltais ó dhíol vaicsíní, beostoc, táirgí feirmeoireacha, etc. ag Saotharlann Taighde Tréidliachta agus feirm i mBaile an Aba; aisghabháil ar chostais choraintín in Inis Píc	(184)	Is de réir éilimh a chuirtear samplaí ar aghaidh chuig saotharlanna na Roinne agus mar sin tá sé deacair an líon ionchais fáltas a mheas go cruinn. Is de bharr ardú ar an líon aighneachtaí post mortem chuig Saotharlanna Tréidliachta Réigiúnacha in 2012 a bhí líon níos airde fáltas ná mar a bhí measta ar dtús.
Fáltais ó tháillí tástála síolta, táillí deimhnithe, táillí ceadúnais, lotnaicídí, táillí clárúcháin etc, agus táillí ó Fheirm Bhacastúin	(638)	Ghin torthaí agus táirgí ar cháilíocht níos airde san earnáil toradh níos airde ná mar a bhí measta.
Fáltais ó Choimisiún na talún	(1,000)	Fuarthas líon níos airde fáltas ná mar a bhí measta de bharr airgead a fuarthas le linn na bliana nuair a díoladh talamh ina ndearnadh iontaobhais pháirc bó a chúlghairm.
Fáltais eile	(1,383)	Chuir asbhaintí aoisliúntais foirne infhaighte ó na gníomhaireachtaí stáit faoi choimirce na Roinne seo atá san áireamh faoin gceannteideal seo leis an bhfarasbarr.
Costais idirghábhála mhargaidh agus costais airgeadais do bhearta rannóige (Ráthaíocht) FEOGA eile	(993)	Airgead a fuarthas ón AE i ndiaidh an cuntas EAGF 2011 a ghlanadh, airgead nach rabhthas ag súil leis nuair a rinneadh an meastachán, ba chúis leis an difríocht.
Ciste Tréidliacha	(4,938)	Bhí an leibhéal fáltas níos airde ná mar a bhíothas ag súil leis mar gheall ar shocrú de chuid an AE an leithdháileadh a mhéadú ón gCiste.
Fáltais ráthaíochta eile ón AE (Talmhaíocht)	346	Ghlac níos lú daoine ná mar a solathraíodh dóibh sa chéad mheastachán leis an Scéim Bainne do Scoileanna agus leis an Scéim Torthaí do Scoileanna, agus bhí aistriú cómhaoinithe níos ísle ón AE mar thoradh air sin.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Fáltais ráthaíochta eile ón AE (Iascaigh EAGGF)	591	Is deacair an líon daoine a ghlacfaidh le scéimeanna idirghabhála margaidh iascaigh agus mar sin an méid a bheidh le haisghabháil ón EAGF a thomas roimh ré, mar gheall ar nádúr an tionscail iascaireachta agus mar gheall ar luaineacht choibhneasta soláthair agus éilimh.
Aisghabhail AE i ndáil le caiteachas ar iascaigh a chaomhnú agus a bhainistiú	(1,166)	Ní dhearnadh soláthar d'aisíocaíocht faoin gceannteideal seo sa chéad mheastachán de bharr go mbraitheann fáltais ar an maoiniú a bhíonn ar fáil agus ar oiriúnacht tionscadal.
Táillí ceadúnais dobharshaothraithe	(560)	Íocaíocht mhór amháin agus roinnt riaráistí táillí a fuarthas le linn na bliana ba chúis leis an difríocht ón meastachán.
Fáltais FIFG AE (dobharshaothrú agus forbairt)	1,991	Bhí an líon fáltas faoin gceannteideal seo níos lú ná mar a measadh ar dtús mar níor cuireadh deireadh leis an gClár oibríochta faoin FIFG 2000-2006 in 2012 mar a bhíothas ag súil leis.
EFF (Iascaigh) 2007-2013	(2,884)	Tharla an farasbarr de bharr nach tarraingíodh síos cistí a bhí dlite in 2011 ón gCoimisiún Eorpach go dtí 2012.
Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsin ar luach saothair na seirbhíse poiblí	(1,577)	Ba dheacair an méid tobhaigh ioncaim a mheas de bharr na n-athruithe leanúnacha ar líon na mball foirne agus a gcuid ioncaim sa Roinn agus sna gníomhaireachtaí Stáit faoina coimirce.

4.2 Fáltais Bhreise le hÍoc leis an Státchiste

	2012 €000	2011 €000
Ciste pinsin Bhord Bainne Cheantar Bhaile Átha Cliath	5	11
Airgead Coinsiasa	—	1
Géilleadh iarmhéideanna cuntais ar fionraí	1,517	164
Costais dlí	20	20
Ranníocaíochtaí Pinsin na Gníomhaireachta Náisiúnta Bainne	—	782
Táillí Dlí a aisíoc	—	4
Géilleadh deonach ar phá	16	8
Fáltais ó dhíolachán dhá réadmhaoin	245	—
Deontais don Tionscal Déiríochta - arna ngéilleadh ag Fiontar Éireann	2,101	—
Iomlán	3,904	990

5 Líon agus Pá na bhFostaithe

Baineann an fhaisnéis a leanas faoi líon fostaithe agus pá leis an Roinn agus a gcuid comhlachas gaolmhar Stáit. Athdhearbhaíodh figiúirí comparáideacha 2011 leis na comhlachais Stáit seo a chur san áireamh.

	2012	2011
Líon Foirne (comhionann le fostaithe lánaimsire) **ag deireadh na bliana**	4,844	5,159

	2012	2011
	€000	€000
Pá	221,798	235,873
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	2,428	2,834
Liúntais eile	1,631	2,193
Ragobair	3,522	3,874
Íocaíochtaí Iomarcaíochta	192	134
ÁSPC an Fhostóra	10,938	10,959
Pá iomlán	**240,509**	**255,867**

Baineann na mionsonraí faoi liúntais, ragobair agus luach saothair eile i nóta 5.1 agus i nóta 5.2 thíos le baill foirne na Roinne a íoctar go díreach ón Vóta faoi chláir A go D, agus sin amháin. Tá eolas mionsonraithe maidir le socruithe na gComhlachtaí Stáit a bhaineann leis an Roinn ó thaobh luach saothair ar fáil sna tuarascálacha bliantúla ábhartha nó go díreach ó na comhlachtaí Stáit lena mbaineann.

5.1 Liúntais agus íocaíochta ragoibre

	Líon na bhFaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair 2012 €	Uasíocaíocht aonair 2011 €
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	543	8	20,614	20,614
Liúntais eile	480	18	20,206	20,642
Ragobair	829	89	30,835	46,771

Fuair daoine aonair áirithe luach saothair bhreise i mbreis agus catagóir amháin.

5.2 Socruithe Eile maidir le Luach Saothair

Íocadh líon iomlán de €79,343 le beirt státseirbhíseach a bhí ar scor, ag fáil pinsean na státseirbhíse, agus a athfhostaíodh ar bhonn táille. Chomhlíon na táillí a íocadh prionsabail Acht na bPinsean (Laghdú) 1965.

Áirítear ar an méid sin €29,310 i ndáil leis an gcuid neamh-inaisghabhála de luach saothair oifigeach a bhíonn ar iasacht chun comhlacht ionadaíochta foirne.

6 Ilghnéitheach

6.1 Maoiniú ón AE

Chuir rialachán Uimh. 1290/2005 ón gComhairle (CE) an Ciste Eorpach um Ráthaíocht Talmhaíochta (EAGF) agus an Ciste Talmhaíochta Eorpach um Fhorbairt Tuaithe (EARDF) i láthair le héifeacht ó bhliain bhuiséid AE 2007 (16 Deireadh Fómhair 2006 – 15 Deireadh Fómhair 2007). Déanann an EAGF maoiniú ar íocaíochtaí díreacha agus tacaíochtaí margaidh agus cómhaoiníonn an EAFRD bearta forbartha tuaithe faoi chláir forbartha tuaithe cheadaithe. Tagann an EAGF agus an EAFRD in áit Cistí Treoraíochta agus Ráthaíocht Talmhaíochta an EAGGF faoi seach.

Áirítear ar ghníomhaíochtaí na Roinne bearta atá maoinithe go hiomlán ag an EAGF agus gníomhaíochtaí atá cómhaoinithe ag an EAFRD agus ón Vóta.

Cuimsíonn Cláir C agus D caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ag an AE trí mheán CETFT. Cuimsíonn Clár C freisin caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ó Chiste Tréidliachta an AE. Cuimsíonn Clár C caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ag an AE trí mheán na hIonstraime Airgeadais um Threoraíocht Iascaigh, 2000-2006 (IATI) agus ag an gCiste Eorpach Iascaigh, 2007-2013 (CEI). Cuimsíonn Clár D muirear don Vóta de €10.5m do mhaoiniú AE a dícheadaíodh.

Áirítear ar an gCuntas ús de €3.27 milliún a íoctar ar iasachtaí gearrthréimhseacha €720 milliún a fuarthas ar iasacht in 2011 chun caiteachas Ráthaíochta EAGF a mhaoiniú ag feitheamh ar aisíocaíocht ón AE. Áisíocadh na hiasachtaí in 2012 mar aon le hús.

Fuarthas €730 milliún ar iasacht i gcistí gearrthréimhseacha in 2012 chun caiteachas Ráthaíochta a mhaoiniú ag feitheamh ar aisíocaíocht AE in 2013. Ní léirítear na hiasachtaí seo i Nóta 2.

Rinneadh soláthar, faoi mar a sracrianaíodh i Nóta 6.5 d'ábhar dliteanais sa todhchaí ar féidir leo eascairt as aisíocaíocht réamh-mhaoinithe CETFT a fuarthas ón AE i 2007 agus i 2008.

Fáltais maidir le caiteachas atá maoinithe ag an AE arna mbainistiú ag ráthaíocht EAGF na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara (bearta lánmhaoinithe ag an AE)

	2012	2011
	€m	**€m**
Scéim Íocaíochta Aonair (lena n-áirítear Aisíocaíocht Mhodhnaithe)	1,248	1,316
Caoirigh fhéaraigh, éifeachtúlacht déiríochta, beatha Bhoirne (Rialachán AE 73/2009 Airteagal 68 bearta)	39	23
Aisíocaíochtaí onnmhairithe	1	3
Idirghabháil	14	36
Forthobhach Bainne	(16)	—
Eile	6	(2)
Fáltais cómhaoinithe (beartha cómhaoinithe ag an AE)[1]	**2012**	**2011**
	€m	**€m**
Talmhaíocht		
Clár forbartha tuaithe EAFRD 2007-2013	294	346
Ciste Tréidliacha	19	20
Idirghabháil mhargaidh	—	1
Fáltais cómhaoinithe eile	2	5
Iascaigh		
FIFG - forbairt dobharshaothraithe/forbairt iascaigh	2	1
EFF – an Ciste Eorpach Iascaigh 2007 - 2013	7	—
	1,616	1,749

[1] Níl ach cómhaoiniú AE ar na cláir sin le feiceáil sa tábla seo.

6.2 Ró-íocaíochtaí

	2012	2011
	€000	**€000**
Ró-íocaíochtaí scéime ag 1 Eanáir	4,573	5,760
Ró-íocaíochtaí a ardaíodh i rith na bliana	8,225	7,643
Ceartúcháin	(3,524)	(2,227)
Aisghabhálacha	(5,498)	(6,030)
Díscríobh (nóta 6.3)	(469)	(573)
Ró-íocaíochtaí scéime amhail an 31 Nollaig	3,307	4,573

6.3 Díscríobh

Díscríobhadh na suimeanna seo a leanas faoi chead leithroinnt na Roinne Airgeadais:

	2012	2011
	€	€
Scéim:		
Luathscor ó heirmeoireacht	93,599	265,949
Scéimeanna foraoisithe	174,826	221,837
Préimheanna AE ilghnéitheacha miscellaneous agus Scéimeanna Limistéar-Bhunaithe	100,472	84,930
An scéim um Chaomhnú an Chomhshaoil faoin Tuath	100,038	—
	468,935	572,716
Eile:		
Táillí cigireachta Tréidliachta gan íoc ag cuideachtaí a thuilleadh i mbun gnó	10,850	—
Ró-íocaíocht den tuarastal chuig ball foirne (chuaigh ar scor anois)	—	1,414
Riaráistí blianachta Coimisiún na Talún	—	75,834

6.4 Costais Dlí agus Cúiteamh

Mar seo a leanas a rangaítear na costais dlí a íocadh le linn na bliana;

	2012
	€
Táillí dlí	33,265
Costais forchúitimh	1,243,799
	1,277,064

B'ionann an líon iomlán táillí dlí agus costais forchúitimh a tabhaíodh in 2011 agus €980,083.

6.5 Dliteanas Teagmhasach

Tá an Roinn páirteach i roinnt imeachtaí dlíthiúla ar féidir go ndéanfaidh siad dliteanais a ghiniúint, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá an méid iarbhír nó ionú an ábhair dhliteanais neamhchinnte.

Chuir an clár EAFRD faoi Rialachán 1290/2005 Airteagal 25 7% de mhaoiniú airleacain ar an gClár iomlán ar fáil. Íocadh é in dhá thráthchuid i 2007 agus 2008. B'ionann sin agus €147m de mhaoiniú airleacain don Roinn ar a tugadh fáltas mar leithreasaí-i-gcabhair sna blianta sin. Ní mór an maoiniú airleacain sin a chuntasú faoi dheireadh an Chláir. D'fhéadfadh dliteanais a bheith ann, go dtí luach an airleacain, ag brath ar an gcaiteachas deiridh don chlár, a mbeidh deireadh leis i 2013. Tá an difríocht idir luach an mhaoinithe airleacain agus an caiteachas incháilithe arna dhearbhú amhail an 31 Nollaig 2012 á cur ar fáil ag an Roinn i gcuntas ar fionraí. €24.63 milliún an luach atá coinnithe ar fionraí.

6.6 Deontais un Chabhair Bia

Is é atá sa chlár Domhanda Bia an eagraíocht cúnaimh bhia de chuid na Náisiún Aontaithe agus oibríonn sé ar bhonn anníocaíochtaí deonacha a ghealltar go neamhrialta. Cuireann an clár cúnamh bia ar fáil do thíortha a bhfuil acu leis, cuidíónn le tionscadail eacnamaíochta agus sóisialta a chur i bhfeidhm agus tugann faoiseamh d'íospartaigh tubaistí nádúrtha agus tubaistí eile. Tá an clár i bhfeidhm in thart ar 80 tír. €8.436m a bhí i rannchuidiú na hÉireann leis an gclár Domhanda Bia i 2012 (2011: €8.436m).

Is é an Coinbhinsiún um Chúnamh Bia an príomhchomhaontú idirnáisiúnta ar sholáthar cúnaimh bhia agus fónann sé mar chód iompair sárchleachtais agus mar ghealltanas bliantúil maidir le cúnamh bia. An clár Domhanda Bia a choimeádann cúnamh arna dheonadh faoin gCoinbhinsiún agus baintear úsáid as chun cúnamh a sholáthar i gcúinsí éigeandála. €1.524m a bhí i rannchuidiú na hEireann leis an gCoinbhinsiún um Chúnamh Bia i 2012 (2011: €1.524m).

6.7 Íocaíochtaí Ex-Gratia

Rinneadh íocaíochtaí ex-gratia de €1,370,000 san iomlán le 141 heagraíochtaí leasa ainmhithe (2011: €1,234,000).

Rinneadh íocaíocht ex-gratia de €40,728 d'fheirmeoir faoin scéim Dhíothaithe Eitinne, a raibh air a thréad fianna a dhealú.

Rinneadh íocaíocht ex-gratia de €14,799 san iomlán do 27 iarrthóir faoin Scéim um Bainistíocht Dramhaíl Feirme, ar íocadh a gcuid deontas go páirteach de bhun socraithe rialtais.

7. An Ciste Rásaíochta Capall agus Con

Suimeanna na bhfáltas agus na n-íocaíochtaí don tréimhse go 31 Nollaig 2012

	2012	**2011**
	€000	**€000**
Iarmhéid amhail 1 Eanáir 2012	—	—
Fáltais (focheann A.11)	56,290	57,290
Íocaíochtaí		
Rásaíocht Capall Éireann	(45,032)	(45,830)
Bord na gCon	(11,258)	(11,460)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2012	—	—

SCEIDEAL NA TALÚN AGUS FOIRGNEAMH

Contae	**Maoine**	**Achar (Heicteáir)**
An Cabhán	Plota foraoise, Dún an Rí	0.3
An Cabhán	Tailte, Coláiste Teagasc, Béal Átha Éis	17.0
Corcaigh	Saotharlann tástála Fola, Bóthar na Modh-Fheirme	—
Corcaigh	Déiríochta eolaíocht saotharlainne, Bóthar na Modh-Fheirme	—
Corcaigh	Plota foraoise, Baile Átha hÚlla	1.0
Corcaigh	Plota foraoise, Bealach Eabhra	1.6
Corcaigh	Plota foraoise, An Baile Nua	29.7
Corcaigh	Plota foraoise, Droichead na Bandan	1.4
Corcaigh	Plota foraoise, Dún ar Aill	1.1
Corcaigh	Plota foraoise, Dún Mánmhaí	0.8
Corcaigh	Plota foraoise, An Gleann Garbh	5.0
Corcaigh	Plota foraoise, Cill an Mhuilinn	0.1
Corcaigh	Plota foraoise, Cill Ia	7.0
Corcaigh	Plota foraoise, Cill Uird	0.8
Corcaigh	Plota foraoise, Cinéal Aodha	7.5
Corcaigh	Plota foraoise, Áth Trasna	1.5
Corcaigh	Plota foraoise, Rathluirc	1.5
Corcaigh	Plota foraoise, Bántír	7.0
Corcaigh	Plota foraoise, Dúiche Ealla	5.5
Corcaigh	Plota foraoise, Ros Ó gCairbre	11.0
Corcaigh	Tailte, Bóthar na Modh-Fheirme	4.0
Corcaigh	Saotharlainne tréidliachta Réigiúnach, Bóthar na Modh-Fheirme	—
Dún na nGall	Plota foraoise, Ard an Rátha	6.5
Dún na nGall	Plota foraoise, An Damhshraith	107.3
Dún na nGall	Plota foraoise, Gaoth Beara	1.8
Dún na nGall	Plota foraoise, Cúil na gCuirridín	0.6
Dún na nGall	Plota foraoise, Leitir Ceanainn	0.3
Dún na nGall	Plota foraoise, Droim an Locha	13.5
Dún na nGall	Plota foraoise, Mín an Fhir Rua	1.5
Dún na nGall	Ionad tástála prátaí, Ráth Bhoth	78.0
Dún na nGall	Saotharlann tástála prátaí, Ráth Bhoth	—
Gaillimh	Plota foraoise, Béal Átha Ghártha	0.5
Gaillimh	Plota foraoise, Uachtar Ard	7.0
Gaillimh	Tailte, Coláiste Teagasc , Baile Átha an Rí	59.0
Ciarraí	Plota foraoise Cill Airne	1.0
Ciarraí	Plota foraoise, Cill Orglan	13.0
Cill Dara	Plota foraoise, Domhnach Dheá	0.1
Cill Dara	Plota foraoise, Baile Átha Í	3.5
Cill Dara	Tailte, Bacastúin	113.0
Cill Dara	Stacumny Teachín, Bacastúin	—
Cill Dara	Ionad Tástála, Bacastúin	—
Cill Chainnigh	Plota foraoise, Caisleán an Chomair	2.6
Cill Chainnigh	Plota foraoise, Cnoc an Tóchair	1.3
Cill Chainnigh	Tailte, Coláiste Chill an Dátúnaigh	18.0
Laois	Plota foraoise, An Baile Fionn	2.2
Laois	Plota foraoise, Darú	2.2
Liatroim	Plota foraoise, Gleann Fearna	11.0
Luimneach	Plota foraoise, Béal an Átha	2.7
Luimneach	Plota foraoise, Faing	1.8
Luimneach	Plota foraoise , Áth Dara	3.0
Luimneach	Plota foraoise, Cill Fhíonáin	9.9
Maigh Eo	Plota foraoise, Béal Easa	3.0
Roscommon	Plota foraoise, Loch Cé	16.0

SCEIDEAL NA TALÚN AGUS FOIRGNEAMH

Contae	Maoine	Achar (Heicteáir)
Sligeach	Plota foraoise Béal Trá	141.0
Sligeach	Plota foraoise, Baile Hamaltúin	2.0
Sligeach	Plota foraoise Binn Ghulbain	5.9
Sligeach	Plota foraoise, Cúil Mhuine	1.3
Tiobraid Árann	Plota foraoise, An Chloichín	1.3
Tiobraid Árann	Plota foraoise, Cluain Meala	3.2
Tiobraid Árann	Plota foraoise, Cill Síoláin	0.9
Tiobraid Árann	Plota foraoise, Neir	2.8
Tiobraid Árann	Plota foraoise, Crois na Rae	0.5
Tiobraid Árann	Plota foraoise, Carraig na Siúire	4.0
Port Láirge	Plota foraoise, An Currach Mór	0.6
Port Láirge	Plota foraoise, Coill Mhic Thomáisín	17.5
An Iarmhí	Plota foraoise, Loch Ainninn	14.5
An Iarmhí	Plota foraoise, Baile na gCros	1.0
Loch Garman	Plota foraoise, Guaire	11.1
Loch Garman	Plota foraoise, Killane	0.4
Loch Garman	Plota foraoise, Fotharta	15.3
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Ballinahinch	60.7
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Cloghleagh	1.4
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Áth na Sceire	1.0
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Cill Mhantáin	3.7
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Achadh Mhéanach	0.8
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Abhainn Mhór	1.0
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Gleann Dá Loch	5.1
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Gleann Ó Máil	6.1
Cill Mhantáin	Plota foraoise, Shelton	2.6

Ina theannta sin, tá an talamh agus na foirgnimh ag sé lárionad cuain iascaigh dílsithe san Aire. Tugtar cuntas orthu go leithleach i gcuntas Chiste na gCuanta Iascaigh.

Bhí 414 heicteár ag an Aire, mar chomharba ar Choimisiún na Talún, de thalamh neamhthalmhaíoch ar láimh ag 31 Nollaig 2012.

Aistríodh 186 acra talaimh, ar luach €6.1m, chuig Údarás Forbartha an Champais Náisiúnta Spórt sa bhliain.

I 2012 dhíol an Roinn dhá réadmhaoin i gCill Dara agus i dTiobraid Árann ar luach iomlán €245,378 (nóta 4.2).